

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY VII - SEGONA EPOCA

MAIG - JUNY DE 1925 :: N.º 35

SUMARI:

TEXT: L'excursionisme espiritual per X.— L'enfonsament del Vallès, (Conferència d'En Doménec Palet i Barba).— Vaquerisses, (Etimologia i dades Històriques), per *Anton Vila Pvre.*— Inventari del Castell, Bans de la senyora del Castell.— Masia La Vall de Mura.— Arxiu de la Mata.— Arxiu de La Vall, per *P. S. i F.*— Fragments del Cartoixà, per *P. Sala i Flotats.*— V Diada de Germanor a l'Obac, (organitzada per les societats excursionistes terrassenques)— Crònica.— Anunci d'excursions, per Juny i Juliol.

GRAVATS: Castell o casa senyorial de Vaquerisses, *Fot. Llobet.*— Capelleta mural - Masia La Vall i Portal de La Vall, *Fot. Altayó*

REDACCIÓ I ADMINISTRACIO: SANT ANTONI, 64

Garatge MUNTANER I LLONCH

AGENTS PELS JA TAN ACREDITATS COTXES

STUDEBAKER

Taller de reparacions. - Venda d'Accessoris, Olis, Benzina, etc.
LLOGUER D'AUTOS. - Servei permanent per a tots els punts

TELÉFON, 5694. - - TERRASSA

Acàn Raventa Sabatés

Calçats de totes classes. - Preus
mòdics. - Especialitat en calçat
d'esport i excursionista

CARRER CREMAT, 19

Pintura decorativa. - Rètols. -

Maquinària i Mobles esmaltats

JOSEP REIG I CABANES

Ireneu, 19. - TERRASSA

Ramon Morral

Constructor de claus de
totes classes, especialitat
per a diables i estricadors

CARRER DE TOPETE, NÚM. 61

MOSAICS HIDRÀULICS

DE

HANS WEICHSEL & Co.

Carretera de Castellar, 119

TOT BON EXCURSIONISTA GASTA
XOCOLATA, BOMBONS I CARAMELS

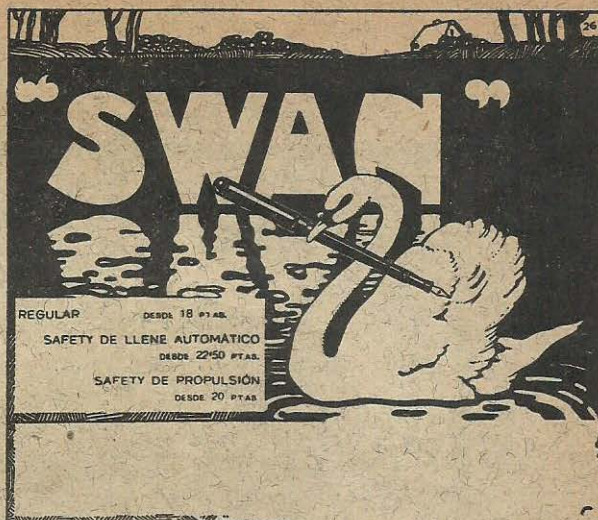
PIERA I BRUGUERAS

**Plomes estilo-
gráficas de les
millors marques**

Llibres de ciència. -

Diccionaris, - Ob-

jectes d'escriptori

CASA COSTA

Topete, 98

LLIBRERIA

Terrassa

L.C. SMITH & BROS.

DEPOSITO GENERAL

Manfred

**Rda. SAN PEDRO, 25
BARCELONA
APARTADO, 196**

**BOLAS
de ACERO
EN EL CARRO**

**BOLAS de ACERO
EN EL SEGMENTO
DE MAYÚSCULAS**

**BOLAS de ACERO
EN TODAS LAS PALANCAS**

**HE
AQUI EL
SECRETO DE LA
SUPERIORIDAD, RE-
SISTENCIA Y SUAVIDAD
DE LA INCOMPARABLE**

SILENCIOSA

L. C. SMITH & BROS.

Màquina d'escriure

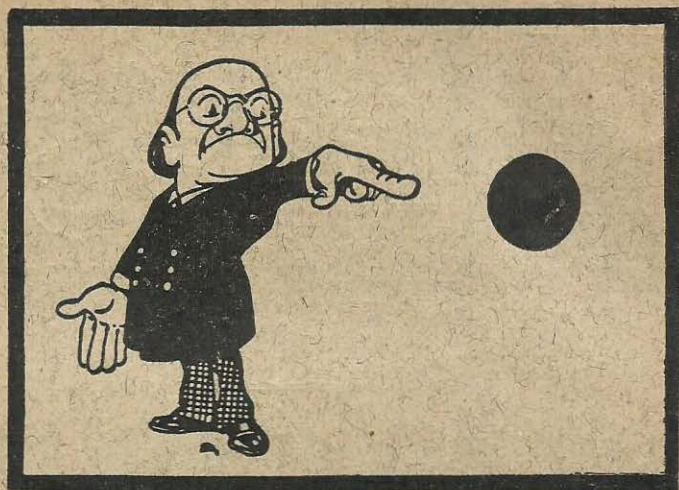
L. C. SMITH & BROS

Abonaments per a la con-

servació i reparació de

tota classe de màquines

: : : d'escriure : : :

EN UN PUNT

coincideixen els industrials, els comerciants,
els artistes, i tots els homes de gust refinat:

**Que els treballs que surten dels
Tallers Gràfics "LA INDÚSTRIA"**

SON IMMILLORABLES

JOAN MORRAL

Passeig, 7 i 9 Telèfon, 5830

ARXIV

DEL CENTRE
EXCURSIONISTA
DE TERRASSA

ANY VII

SEGONA EPOCA

MAIG - JUNY 1925

NÚM. 35

L'excursionisme espiritual

EL nostre estimat consoci En Joan Santamaría, donà en l'estatge social, en la vetlla del 1 maig, la seva conferència sobre viatges realitzats.

El treball llegit, d'una galanura d'istil, tot ell clar i precís, pensem donar-lo íntegre als companys del Centre, i per tal motiu avui farem solament una lleugera recopilació d'alguna de tantes coses meravelloses que ens digué.

Començà parlant de la psicologia del moviment, citant, entre altres passatges, el de Càrmides quan sorprengué dansant a Sòcrates, i el qual, després de sentir de llavis del filòsof les seves idees sobre la dansa, es posà a imitar-lo en arribant a sa casa.

Digué que l'home no es pot sustreure a la força del moviment universal, que el fa naixer, viure i morir per a tornar-lo convertit en una força al sí de la terra d'on ha sortit.

Parlà de les teogonies conegudes, i descrigué bellament la solitud d'Adam, tot las, eixorc i inapetent, fins que se li donà a Eva. El pecat original feu que l'home hagués de buscar el benestar amb el treball, i d'aquí en pervingué l'egoisme que engendrà odís i crims, i d'aquí en vingué l'afany de conquesta i el moure's de la humanitat. Primer era el camí a peu, després ja es serveixen dels cavalls, camells i elefants; més tard ja s'ha construït la primera carreta, per anar a parar al mitjàns de locomoció moderns.

Retragué les complicacions de la vida mostrant la divergèn-

cia entre aquella sencillèsa primitiva, a les elucubracions dels homes d'ara, que ens fa una sèrie de descontents i de lluitadors. Les exigències cada dia són majors, i establí magnífiques comparacions parlant dels utensilis i vestimentes, blasmant de l'afany enganyós de l'enmirallament actual, que tot fa soroll de buid i corcat, car si els antics saborejaren les hores de la vida, veiem en canvi les generacions d'ara voltades d'oripells i de mentides i amb la tristesa a flor de llavi.

I deia el conferenciant que, ja que estem subjectes fatalment a la llei del moviment, procurem ordenar-lo d'una manera delicada i plaent, com feren els grecs, poble senzill i estrenú a la vegada, que enmotillà tota sa vida civil, social i religiosa dins un ritme nacional.

Historià la dansa des dels seus començos, citant diversos pasatges de la Bíblia i de les Mitologies, per concretar que cada poble té les seves que plasmen l'ànima de les races. I les danses han produït, com un fruit natural i espontani, l'amor a la terra, ritme fet esperit i abrandament de les nostres potències.

Aquesta santa adoració, aqueix ritme fet esperit, és el que hem convingut nomenar-ho Excursionisme, funció espiritual que té alhora substància d'art i de religió; i es deu blasmar l'excursionisme de fer fontades, de armar barrila per places i carrers. No és la llargada del camí, ni les altures que hem escalat, ni la magnificència de les coses vistes el que dóna valor a l'excursionisme, sinó la manera amb què ho hem vist, el goig que hem fruit, el resultat que n'hem tret. Els excursionistes han d'estimar la terra amb alegria i amb aquella alta dignitat que fa fecundes les hores de la vida nostra, i deuen ser apòstols i sacerdots a la vegada, per la missió cultural, social i artística que deuen realitzar.

Per acabar la vetllada es projectaren més d'un centenar de vistes de llocs que recorregué en un viatge que el conferenciant feu per terres europees, sortint tothom agradablement impressionat de l'acte, i tributant una ovació al nostre il·lustre consoci; al qual tant li deu el *Centre Excursionista* de Terrassa.—X.

«L'enfonsament del Vallès»

Conferència d'En Domènec Palet i Barba

ENS plau publicar un extret de la conferència donada per l'il·lustre soci honorari d'aquest Centre, en la diada d'inauguració del nou estatge, que al mateix temps que serà un gran record de la festa i de la competent paraula del geòleg conferenciant, serà també un punt d'ensenyança i consulta de profit per els socis qui vingueren a escoltar-lo.

Començà el senyor Palet i Barba recordant el que ha dit altres vegades de que en la superfície del terreny, que tant s'ofereix a la observació del excursionista, hi ha les pàgines de l'història física de la Terra; es fixà en les desigualtats de dita superfície i en les variables inclinacions dels estrats o capes que formen les roques que veiem en les nostres excursions, quina explicació és objecte del tema; afegint que si la faç de la terra hagués pogut subsistir essent planera o llisa, no s'hauria desentrotllat la vida com ha fet, doncs no hi podria haver animals terrestres.

Per a buscar l'origen d'aixó, es situà, recordant-ho, a lo dit en la conferència que donà el Maig del 1921, en la qual explicà l'origen, formació i evolució de la Terra. Per concentració i refredament de la matèria còsmica del nostre planeta, es formà la primitiva litòsfera, (esfera de pedra), prima capa sòlida, que separà la endósfera o esfera interna, de matèria ígnea o candent, de la atmòsfera o acumulació exterior de la part més flúida de la matèria còsmica, que quedà en estat de vapors i gasos; però aqueixa crosta sòlida, que era de matèria vil·licia, com a més refractària, i com a tal altament aïllant de la calor de la endósfera—com se comprova en les laves dels volcans—donà lloc a que tot seguit poguessen precipitar-se sobre d'ella la majoria dels vapors de la atmòsfera, formant-se la hidrósfera, o esfera d'aigües, denses per les moltes substàncies disoltes a favor d'aquelles altes temperatures. La constant irradiació de calor ha anat refredant el planeta: a) perdre calor les aigües d'aquell oceà primitiu, minvà el seu poder dissolvent a la vegada que es facilità la transformació química de les substàncies que disolien en altres menys solubles, motivant la precipitació al fons de les substàncies components de les roques primitives; i així la escorça terrestre o litòsfera s'anà engroixint per la part de sobre, a la vegada que, continuant refredant-se el magma o substància fosa de la endósfera, seguia solidificant-se engroixint la litòsfera per la part de sota.

Però, la materia al refredar-se perd volum i s'encongeix, encara majorment al passar de l'estat líquid o fos al estat sòlid. Per çó aviat la litósfera devia venir baldera o gran sobre la endósfera, i per adaptar-s'hi obligada per la gravitació o pes d'ella mateixa i de la hidrósfera i atmósfera, degué arrugar-se o abunyegar-se i fins trencar-se. Vet aquí l'origen o causa i genesi de les dessigualtats de l'escorça terrestre. Doncs l'acció o causa ha anat perennement continuant: els punts culminants de les desigualtats pogueren sobresortir de les aigües, formant les primeres illes, qu'es multiplicaren, engrandiren i ajuntaren formant continents, i a les terres emergides han donat origen a les muntanyes i serralades, essent obra de l'acció dels agents exteriors el modelat o forma externa de la accidentació.

Feu indicació de que fins molt avançada la ciència geològica hom creia que la causa de la accidentació era la força expansiva del foc intern del planeta i que s'havia produït per alçaments, i feu veure lo absurd d'això, sense que, com se veurà, no puguin produir-se efectes d'alçament parcial dintre d'enfonsaments de conjunt; i que sovint usém la paraula alçament de tal o qual muntanya o serralada en un sentit relatiu; insinuant també la falta de base d'algunes idees modernes, que no obstant no es separen de la causa dita com a fonamental. I aixís mateix cridà l'atenció referent a la idea errònia de que els moviments i per tant la direcció de les serralades tinguin arreu un sentit determinat en cada època, que durant molt temps fou força assentida, no sense que la direcció tectònica d'un moviment o de serralades no tingui certa importància en un sentit més circumscriu.

Passà a examinar els efectes dels moviments de la escorça terrestre que poden observar-se i per quals s'estudien dits moviments. Exposà que les capes o estrats que presenten les roques o terres quedaren horitzontals o planes, al formar-se en el fons dels mars o llacs, posició que han perdut al ésser afectades pels susdits moviments. Parlà dels plects que sofriren al abaixar-se una zona, i majorment, per compressió de costat al tenir-se d'adaptar l'escorça a menor superfície, i de les fractures amb desnivell o falles que es produïren al no poguer-se doblegar abastament. Analitzà les diferents classes de plects—monoclinals, sinclinals i anticlinals,—i de falles; que els plects poden ésser tombats i caiguts; el perquè veiem els estrats o beis de les roques sovint amb inclinacions més o menys accentuades, i verticals, i fins invertits o tombats; que per la intensitat de la compressió lateral pot

produir-se la falla inversa, en la que les roques dislocades ascendeixen muntant més o menys obliquament sobre les inmvòvils; i explicà com aquestes dislocacions han tingut de vegades gran amplitut, ocasionant amplis cabalcaments per falles inverses, i fins extens corriments en què aquestes arriben a ésser planeres i per les quals les roques més antigues s'esmunyiren sobre les més modernes, a les quals recobriren; quals faixes de corriments queden sovint limitades per falles de costat.

Indicà que a part moviments i dislocacions de poca intensitat, de quan la litósfera era prima, i de moviments lents de tots els temps, les dislocacions de transcendència, que han canviat la faç de la Terra, han ocorregut en determinats períodes de la història del planeta. Els de la era secundària iniciaren l'origen dels actuals continents i oceans i els de mitjans de la terciària dibuixaren ja l'actual faç del planeta.

Aquests darrers, són els que determinaren, digué, la topografia de la nostra comarca, amb l'enfonsament de la fossa del Vallés-Penedés, que s'enllaça amb la Mediterrània, amb quina formació degué coincidir, produint-se aleshores la propera serralada, en la qual hom pot observar gran diversitat de formes i accidents de dislocació, i especialment els transcendents de cabalcaments i corriments, citant alguns detalls típics, des del maciu del Montseny fins més enllà de la Noia, observats i estudiats pel conferenciant; demostrant com és palpable foren causats, com tota la tectònica de la serralada, pel dit enfonsament.

Projectà tres talls geològics, originals seus, que mostren la disposició i enllaç de les diferents roques: Un del St. Llorens del Munt per la part del Ripoll, des del pla de Castellar, on el granit i pissarres o llicorelles primàries cabalquen i recobreixen les arenisques roges i calices secundàries i els conglomerats terciaris fins aprop del primer cingle de La Mola: Altres també del St. Llorens pel pla de Matadepera on les calices i arenisques de la carena del Pujol i Calderols, a més de redreçades han sigut transportades per falla inversa planera: havent-hi ademés un illot o resta de recobriment de les llicorelles sobre el terciari, a darrera d'aquella carena; i l'altre de la carena de Les Pedritxes i Roques blanques de Can Torrella, on el corriments del primari que arriba fins aprop de Les Foradades, és doble, amb dos mantells sobreposats, lo qual atribueix a dos moments o etapes successives, relacionant amb la seva separació l'alçament de les Roques blanques de can Torrella i arenisques roges de can Candi.

VAQUERISSES

ETIMOLOGIA I DADES HISTORIQUES

LA seva etimologia prové, segons l'erudit historiare Mossèn Segura de *vaqueris*, *vaquerissa*—*vaquer*, *vaquera*—i, aixís, Vaquerisses voldria dir poble de guardadores o pastors de vaques. (Nota del citat Mossèn Segura, que's troba en l'Arxiu Parroquial de Vaquerisses).

També podria indicar lloc on es guardaven les vaques, car tenim en la mateixa comarca la Porquerissa de la Pola, balma on recollien els remats que pasturaven les aglans. En aquest cas «Vacarisscs».

L'any 1358, a 30 d'agost, el rei Pere III fa venda del castell i terme de Vaquerisses i del lloc de Rellinàs, amb tota la jurisdicció civil i criminal, mer i mig imperi, al seu conseller—*consiliaris nostro*—En Jaume des Far, pel preu de quatre mil sous. (Del mateix Arxiu Parroquial).

—1359.—En el cens general de Catalunya, manat i ordenat pel citat rei Pere III, en aquest any, s'hi llegeix: «Castell de Vacarisses qui és den Johan des Far donsel consta de 48 fochs» (Arxiu de la Corona d'Aragó). Constava doncs aleshores de 48 focs o famílies, que diríem ara.

—1497.—Era senyor del castell de Vaquerisses En Dalmau Desfar, segons consta en un document de la masia de l'Obac (Vegi's el núm. 29 d'aquest mateix ARXIU del Centre Excursionista).

—1539.—Era senyora de dit castell Na Isabela Beneta des Far, vidua del magnífic Mossèn Lluís de Gravalosa, (1) segons consta per un inventari dels bens, mobles i immobles del castell; per l'homenatge que li feren sos feudataris i per unes crides o bans, manades fer per dita senyora, documents tots molt curiosos qu'es troben en l'Arxiu Parroquial i que publiquem.

—1597.—És senyora Madona Isabela Amat i Desfar, vidua del magnífic Francisco Amat i Des-far.

Son fill En Joan de Amat i Desfar, com a procurador de la senyora mare, habitant a Barcelona, firma l'establiment dels massos i terres

(1) El títol de Mossèn, en aquell temps, no es donava pas, com ara, únicament als capellans, sinó a tot noble o senyor, cap vol dir "meussenior" el meu senyor. També devem fer notar com aleshores la dona casada prenia el cognom del seu marit.

de l'Obac, per dret de senyoria. (Vegi's el núm. 29 d'aquesta mateixa publicació).

—1610.—Joan de Amat i Desfar, segurament el mateix citat anteriorment, cobra uns drets de senyoriu sobre terres propietat dels amos de La Vall de Mura, situades en el Llevajol, a Castell-bell—(Document de la masia de La Vall).

—1658.—Era senyor feudal de Vaquerisses, Rellinàs, el Vilar i Castell-bell, que formava tot junt la Baronía de Castell-bell, el noble En Pere de Amat i des Bosch. (Arx, Parrq.).

—1701.—En aquest any tenia el senyoriu En Josep de Amat i de Planella, (Arxiu Parroq.).

Aquestes son les notes que tenim dels senyors de Vaquerisses. A més sabem que l'any 1338, per privilegi Pontifici, la Rectoria o Curat del poble fou donada en Patronat al Monestir reial de les Monjes Clarisses de Pedralbes. Més tard, ço és l'any 1552, fou donat també a dit monestir el Patronat de la Parròquia de Rellinàs.—(Vegi's Episcopologi de Vic, tomo 2n. i Fulles històriques del Reial Monestir de Pedralbes, de Sor Eulalia Anzisu.).

ANTON VILA, PVRE.

INVENTARI DEL CASTELL

4 Setem. 1539.

«A IIII dies dell mes de Se tembre any MDXXXiiii fonch pres inventari dels bens mobles immobles dell castell de Vacarisses per mans de mossen Pera Riflardo prevera Vicari de Vacarisses en presentia dels testimonis devall scrips y dit inventari ses pres ab voluntat de la Senyora Ysabell beneta des Far viuda y Senyora de dit castell de Vacarisses.—

Primo a la entrada dell castell sas portas ab sas tancaduras.—Item quatre rellas p. alaurar—Item tres cavecs grans p. acavar—Item tres destrals de ferro—Item hu aysoll de ferro—Item unas tanallas de ferro—Item hu martell de ferro—Item nna podadora de ferro.

En lo estable — Primo dos bats y una cella — Item hu cello — Item duas albardas dolentas—Item duas sarrias.

En la sala — Primo duas taulas de fust—Item un parell de bancs—Item quatre cadiras de fust.—Item tres cadiras de cuyro—Item hu ti-neil—Item tres canters de aram—Item hu lanser ab nou lansas—Item

sinc balestas ab boyraxs—Item un arcabus ab son flastoll—Item tres scopetas ab sos flastos—Item una rodella—Item una farinera p. tanir farina—Item tres pagesos de fust—Item hu setiall ab dos trespontins—Item hu cofre groc p. tenir lansolets p. los minyons—Item dus caysas de albe p. tanir cosas de mangar—Item hu bresoll—Item una conqua de aram de tanir aygua —Item tres canalobres de leutó —Item una bassina.

En lo Seler—Primo dos cups de fusta grossa—Item quatre botas.

En la cambra de la Sala.—Primo hu lit ab mancs y pots y marfega ab tres matalassos—

En la cambra dell cap de l escala—Primo dos lits ab bancs y posts y marfegas y matalassos ab hu pabalio y uns cortinages ab arencs—Item una caysa blanca ab deu parells de lansols.—Item duas caysas feradas que y ha ù sayó de valut negre—Item una saya de valut negre —Item mes una saya de tafatá negre—Item mes unas faldillas de domas groc—Item mes una verdugada de sati blanc—Item mes un Sayo de valut negre—Item mes un gipo de sati negre—Item dues caysas de albe blanques que y ha vestits de lana de homes de cum de dones—Item hu cofre de albe vermell ab quatre parells de lansols—Item una caysa blanca de noguer ab menuderias—Item una caysa de albe ab moltas cartas y moltras altras scripturas.

En la recambra—Primo hu lit y una caysa plena de armes.

Item en lo estable fonch trobat un caball de pell castany escur—Item mes dos machos ab hu ase—Item mes dos bous y hu porc—Item mes LXXX cabras—

Prometent sobre dita Sra. que tot temps que ly sia noticia altres coses en dita heretat les posara en dit inventari—Testes lo magnific Sor. mossen Galseran Vilanova domissell y en Bernat Vinyas andos de la Ciutat de Barsalona.»

BANS DE LA SENYORA DEL CASTELL

(29 Setembre del 1539).

Ara hojats que us fem á saber a tot hom generalment de part de la magnífica Senyora Ysabell Beneta de Gravalosa i des Far Senyora dels castells y termens de Vacarisses i Rellinas—Que no sia nenguna psona. de qualsevöll astat ho conditio sia, que de aquesta hora en avant gose ni presumesca aportar armes so es aspases punyals ni al-

tras armes denyoses p. les plases y termens sus dits si doncs no espasas ben guarnidas y les age aportar á la cinta y aso sots pena de perdre les armes y astar á merce de dita Senyora.—E mes vol y mana la dita senyora que tots los que eren guiats sien desguiats de aquesta hora en avant salvantlos empro tres dies comptadós dell die present en avant.—E mes vol dita senyora que no sia home ni dona qui gose dir paraules injurioses a altra persona sots pena de X ll. y astar a merce de la dita senyora.—E mes mana la dita Senyora que no sia nenguna qui gose jurar ni renegar lo nom de Deu ni de la sua preciosa mare sots pena de III ll.—E mes mana dita S^a que no sia nenguna psona. qui en sos termens gose casar pardiús ni conills ni altra manera de cassa sots pena de perdre los cans pdigots balest filats o qualsevol altres arreus que casaran y LX s. de pena y aso per quiscuna vegada que casaran ni faran lo contrari.—E mes mana la dita senyora que no sia alguna persona qui gose jugar a daus ni cartas sots pena de LX s. y astar a merce de la dita senyora.—E mes mana que tots aquel o aquelles qui acostumen de pagar sensos delmes ni tascas que de asi al davant los paguen be y lealment sots pena de XX ll. y pduts los fruyts y astar o merce de la dita senyora.—E mes mana dita senyora que no sia alguna persona qui gose entrar en vinyes orts o altres trosos de terres ont hage fruytas o ortalises per prendra de aquells sots ban de V s. y pagar lo que pendra y sy sera de nit sots de LX s. y astar a merce de la dita senyora.—E mes mana dita senyora que no sia neguna persona qui gose ni presumesca pesturar ab bous mulas maxos crestats moltons cabras oveles ni altres qualsevol manera de bestiar gros ni manut en les pastures dels altres y aso sots ban de XX s. si sera en erm, per quiscuna vegada y si sera en conreu sots pena de XXXX s. y si sera en blats sembrats o vinyes o oliveres o qualsevol manera de arbres sots ban de LX s. y pagar la tala y sy sera de nit estar a merce de dita senyora.»

Masia La Vall de Mura

AQUESTA masia que els socis d'aquest Centre ja coneixen, segurament tots, per haver-la vista des de les carenes de les muntanyes del Montcau i quiscúns, per haver-la visitada, és de les cases de més antic llinatge de les que estan situades en el terme de Mura.

Per diverses notes que hi ha publicades en el «Butlletí del Club Pirenenc» procedents de l'arxiu de la casa Mata, podem endinsar-nos en els foscos temps del passat, que no han deixat rastre en les llibretes i papers que es guarden en la actual casa de La Vall, datat el més antic a l'any 1554.

Publiquem lo poc que en tenim, per a coneixença d'aquells formosos llocs, i encar que no són molts els detalls que ens donen, no deixarem de recollir per a la toponímia de la serralada i veïnatge del Montcau, tots aquells noms que hi són esmentats.

Arxiu de La Mata ⁽¹⁾

1309.—3 de les nones d'agost—Guillem de Ruriga i Guilleuma, sa muller estableixen a Pere de Vall, i a Guilleuma, sa muller, tot aquell honor que es diu Romagosas.

1361.—Pere Vall, defineix els drets amb la masia de La Mata.

1436.—Jaume Sevall ven a Joan Mata el mas de La Vall.

1568.—Joan Vall, ven el mas de la Pola.

1601.—Francesc Vall, de La Vall de Mura, ven el dret de cultiu de la Pola, Rouriga i Ginebreda.

Arxiu de La Vall

1554, Octubre.—Joan Vila, alias Vall, i Eulalia, sa muller, de Mura, venen a Valentí Marquet una peça de terra situada la muntanya del Montcau.

1650, 30 abril.—Ramón Vall, arrenda a Salvador Farel són cunyat, tota l'heretat del Llanajol, del terme del Vilar—quals terres paguen senyoriu al Baró de Castellbell.

1650, Nobre.—Ramón Vall arrenda a Josep Vila la casa i terres dites del Xaumar.

1652, 14 Febrer.—Ramón Vall ven a Pere Viladoms tota aquella heretat i casa del Llanajol, del Vilar.

1652.—Ramón Vall pren en penyora el mas de La Alsina que era de Joan Soler, de Mura.

1652, 24 Març.—Jaume Gibert, revén a Fermí Vall l'heretat i casa de Sant Lleï.

(1) Vegi's «Butlletí del Club Pirenenc» número 9.

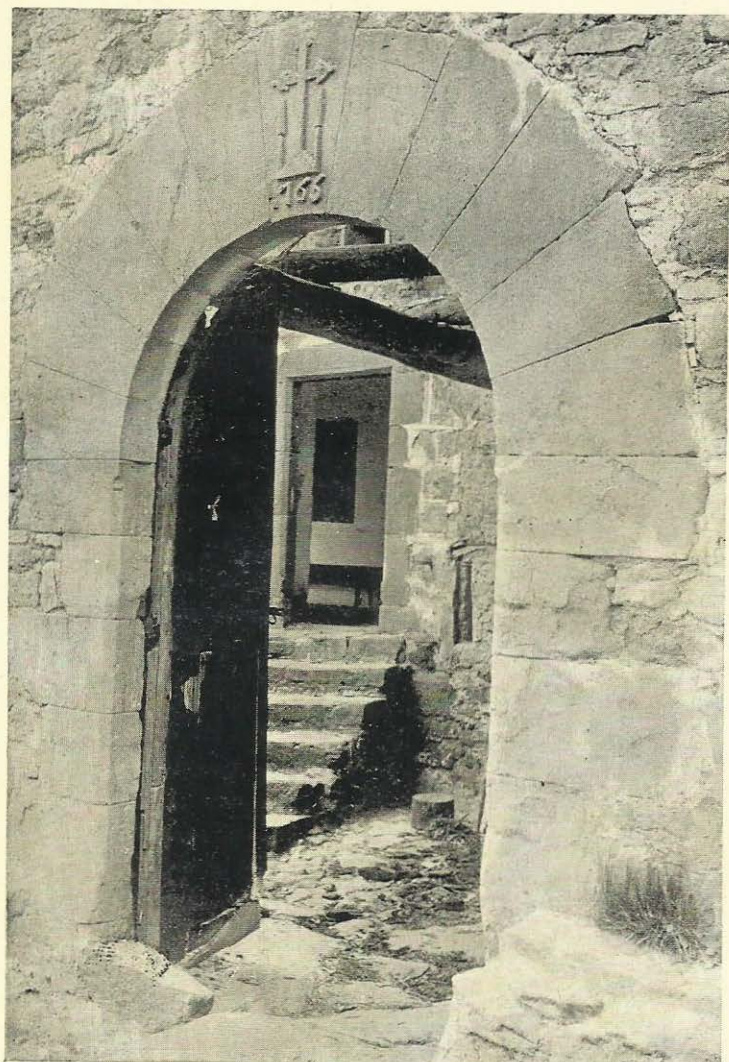
Castell o casa senyorial de Vaquerisses

Fot. Llobet

Capelleta mural - Masia La Vall

Fot. Altayó

Fot. Altayó

Portal de La Vall

1653, Ramón Vall compra a Marti Maurici Vila, hereus del mas de La Vila, totes les terres i casa del Mas Xaumar.

1653, Desembre.—Per haver-hi mal contagiós a la població i terme de Mura, moren molta gent, entre ells el batlle, i es feta elecció, per més vots, de Ramon Vall, qui farà de batlle amb una assignació de sou.

1653, Desembre.—Ramón Vall posa a Ramón Catafau i en Montserrat de les Oliveres, com a masovers de la casa de La Vall, passant ell a viure a Terrassa.

1659, Compra de un pati davant del Pedró, en la Muntajuna.

1661.—Ramón Vall empenyora a Antoni Joan Soler un troç de terra en el lloc dit Font de Jueu o Foradada, començant a Ponent a la Creu i Collet del Janer, fins arribar a Coll Socarrat, seguint per Coll de Bóina, Font de la Serreta, Font del Jueu, i les Planes fins a trobar novament el Collet del Janer. Aquesta terra era atravesada pel camí que seguien els de Castelltersol i Granera quan anaven a Montserrat.

1661, Juliol.—Es venuda tota aquella peça de terra que la casa Vall tenia a la Muntanya del Muntcau, a Joan i Francisca Pèl·lacs, qui regien la casa dels Pèl·lacs.

1672.—«Memòria per a saber tota la rodaria de la nostra heretat de la casa de La Vall, lo any 1672.

Primerament de la part de sol ixent comensant al torrent qui devalla de la Font de Juéu s'en va torrent amunt i trenca lo torrent i s'en puja per una costa amunt i arriba en lo camí qui van los de Granera a Montserrat, en lo lloc anomenat La Creu del Janer; i d'aquí s'en puja tot serra amunt dret als Portalets, passa a Coll Socarrat i s'en va serra amunt fins a una Roca Foradada i de dit lloc s'en va tot cingle enllà voltant sempre de dejus Pux-dap fins a dessobre del Coll del Boix amb un pujol que hi ha; i tota la sobredita terra fronteraja amb la heretat d'en Soler, pagés de Mura, i d'aquí estant s'en entra a terres d'en Pragona, pagés de St. Llorens Cevall; ço és sobre del dit Coll del Boix de dit serrat parteix i s'en va per lo cingle enlla, i puja per una costeta amunt dret al cap del Sot de Puig-dap, en lo qual hi ha unas fitas plantades prop del cap de la costa i puja al cap d'un sarradó i s'en va sempre serra amunt tot aigua vessant, fins al lloc dit Les Finestrelles. A mig dit, devalla dret a la collada del Coll del Llor, termenejant amb terres d'en Marquet de la Vall d'Horta i puja tot aigua

vessant i traspassa lo camí que se va de Mura a Sta. Agnès i arriba lo termenal a la vora d'una peça de terra de la Muntada de St. Llorens i s'en puja tot aigua vessant fins a Montcau, a la vora de una peça de terra qu'és d'en Romeu de la Vall-dorta; i s'en puja tot aigua vessant dret dalt al Pujol Gran dit lo Pujol de les Tres Creus; i trenca lo dit pujol i devalla dret a un cingle de roca termenejant amb terres d'en Mata; i salta dret baix a un collet estret, dit Los Cortils, al cap de la canal de Estenalles; i traspassa un gros pujol de roca i salta dret a un serrat de roca que hi ha i dret baix al camí ral de les Estenalles, més amunt de la Font de les Estanalles devalla dret al torrent de la part de ponent, i s'en va sempre torrent avall, dret al termenal de St. Lleí; i s'en va torrent avall fins a un aragall lo més prop de les Fonts dels Caus i puja dret dalt a un morral de roca que es diu lo Morral Roig; i s'en va cingle enllà i puja per un torrentó amunt i arriba a un marge que hi ha una pared i baixant per lo marge fins qu'és troba un camí, qu'és la drecera dels qui van de Mura al Coll del Llor; i puja tot camí net amunt un poc i s'en va per un marge enllà, i en ser un poc enllà puja dret dalt al camí real i s'en va tot serra avall, tot aigua vessant, tot dret a Canta-corps, a una peça de terra de Ramón Escorsel; i s'en va sempre serra avall, tot aigua vessant, fins a una peça de terra de la Rectoria de Mura; i d'aquí s'en va tot aigua vessant a terres d'en Llobet i passa a Coll de Mandrich i puja tot aigua vessant fins a terres d'en Mas, pagés de Mura; i puja tot dret dalt a un cingle de roca que hi ha, i va s'en cingle enllà fins al termenal d'en Serra de Talamanca a tramontana; i traspassa lo camí real per una costa avall que hi ha unes termes a part devall del camí real i s'en debaixa dret baix al torrent que devalla de Coll de Mandrich; i s'en va torrent avall, fins que se encontra amb lo Torrent Gran qui devalla de la heretat del Soler; i puja per un serradet que van los de Monistrol a Mura fins dalt més avall del casalot de Casa Martina, que hi ha unes termes; i d'aquí devalla costa avall dret baix del torrent que va del Coll del Llor i va s'en torrent amunt fins al capdemunt de una vinya que jo posseesc de la dita peça de terra que ting en penyora d'en Soler de Mura; i del capdemunt de la dita vinya puja dret a la serra en vista de la casa de Les Rafardes i s'en va serra amunt fins a una peça de terra que jo hi ting, tenent de la meua heretat anomenada Les Planes; i devalla dret baix al torrent qui devalla de Font de Jueu; en lo principi de on hem

començat; deixant a part tota la penyora que tenim d'en Soler dita lo Mas de l'Alsina».

1683.—Josep Vall, compra a Ramón Soler, hereu del mas Soler, la peça de terra dita del mas de l'Alsina.

P. S. i F.

Fragments del Cartoixà

La troballa dels fragments d'un incunable entre els papers de la masia La Vall de Mura, ens ha alegrat de debó.

Es tracta del «Cartoixà», llibre escrit en llatí per una frare cartoixà de Sajònia, i que fou traduït a totes les llengües cultes d'aquells temps. És la vida, passió i mort de Nostre Senyor, amb les oracions per a les hores, i en la seva versió al català, feta pel poeta i cavaller Joan Roiç de Corella, és d'esmentar la gràcia i finura dels parlaments, i el profund humanisme dels passatges.

Aquest incunable es troba guardat, sencer, en la Biblioteca de Catalunya (Institut d'Estudis Catalans), al director de la qual, l'il·lustre bibliòfil En Jordi Rubió i Balaguer, devém els detalls que esmentem.

L'impresió del llibre fou feta a València al any 1495, no havent-se publicat modernament cap edició del mateix.

Es per aixó una gran casualitat que en una masia muntanyenca, s'hi hagi trobat un centenar de planes d'aquest formós i interessant incunable.

Serà bo dir que, Joan Roiç de Corella, qui arromançà la bella obra de Fray Guillem de Sajònia és comptat i venerat com un dels més il·lustres poetes que ha produït la nostra terra. El títol de clàssic de la nostra poesia, unit a la seva brillant vida de noble i esforçat cavaller, és prou per a fer-lo immortal entre els fills de Catalunya, i perquè guardem bona memòria d'ell.

Després de cincents anys, nosaltres, humils aimants de les belles lletres i entusiastes excursionistes, hem sentit batre tremolosament el cor, al trobar-nos entre nostres dits, aquells fulls venerables on ell, el poeta i cavaller, posà tot l'amor i tota la seva delicadesa.

Sigui el nostre ferm desig que aquests fragments, que han tornat a mans dels hereus de La Vall, rebin el respecte que es mereixen.

P. SALA I FLOTATS.

V Diada de Germanor a l'Obac - Organitzada per les societats excursionistes terrassenques

FESTA major de l'excursionisme terrassenc:—heus-aquí el millor elogi a la tradicional Diada. Pel grat record de les passades i pel desig de fruit-les novament i per l'encís del lloc on es celebra, una gernació immensa, acud cada nova anyada, com enfervorida, al cim de l'Obac.

Enguany no poguerem pas tenir millor jornada; encar que a primeres hores del matí, les boires feren enguneijar, ben prompte el sol lluità bravament i ens deixà fruit d'un jorn lluminós i ardent. Pels camins que menen a l'Obac, un formigueix humà, ascendia lentament, i els environs quedaren invadits per les alegres colles.

Ni tant sols la més insignificant incidència enterboli la festa; aquesta transcorregué: lluminosa, moguda i plena. La gentada, sota el roent esclat de sol, pacienta, dòcil, admirava: les gestes atlètiquss de braus minyons, les belles toies de flors boscanes; oïa les notes ara alegres ara melangioses de les cançons nostres, contemplava embadalida les ballades populars i puntejava enllaçada de mans la «*dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan*».

I hom no es cansava d'admirar en mig de la coloració dels concurrents, la formosor brillant de les nostres doncelles. I els infants joganers, xisclaven i corrien.....

Al minvar la claror, quan el sol, s'era amagat en el maciu retallat del Montserrat, la festa finia, les colles retornaven a casa enriolades, cantant, i un rossinyol s'ajocava en la branca més alta d'un arbre, re-filant, la cançó que més plau a l'aimada.

La Comissió organitzadora, pot molt bé apuntar-se un nou èxit; les notes de les classificacions en els diferents concursos, les quals a continuació es detallen, bé diuen prou com fou la festa:

Marxa Excursionista (Parelles mixtes)

1. Rosa Aligué-Joan Carreras, Centre Excursionista, 55 m. 1 s.
2. Josepa Font-Marc Calvo, Fraternitat Republicana, 36 m. 8 s.

3. Carme Martínez-Joan Passarell, Fraternitat Republicana, 58 m. 29 s.
4. Trinitat Grau-Ignaci Sol, Joventut Tarrasense, 59 m. 26 s.
5. Maria Aragonés-Domènec Ezequiel, Joventut Tarrasense, 59 m. 27 s.
6. Maria Sagrado-Joan Folia, La, Mola, 59 m. 32 s.
7. Carme Roig - Joan Martínez, Fraternitat Republicana, 59, m. 47 s.

Parelles inscrites 10 - Sortiren - S'en classificaren 7.

Marxa excursionista (Individual d'homes)

1. Pere Pèrè, S. A. del Centre Excursionista, 43 m. 45 s.
2. Jaume Griera, S. A. del Centre Excursionista, 44 m. 37 s.
3. Ramon Cabeza, Grup Montserrat, 44 m. 38 s.
4. Francesc Grau, Joventut Tarrasense, 44 m. 45 s.
5. Josep Clapés, Joventut Tarrasense, 45 m. 5 s.
6. Ignaci Calvo, La Mola, 45 m. 20 s.
7. Isidre Argemí, Fraternitat Republicana, 45 m. 50 s.
8. Jaume Fonoll, S. A. del Centre Excursionista, 47 m. 15 s.
9. Aleix Grau, Joventut Tarrasense, 47 m. 36 s.
10. Lluís Rull, Joventut Tarrasense, 48 m. 5 s.
11. Manuel Labernia, Joventut Gimnàstica, 48 m. 10 s.
12. Víctor Gibert, La Mola, 48 m. 30 s.
13. Joaquim Dolç, Fraternitat Republicana, 48 m. 40 s.
14. Pere Vinyals, Joventut Gimnàstica, 49 m. 24 s.
15. Joan Xuriguera, S. A. del Centre Excursionista, 49 m. 45 s.
15. Lluís Riera, La Mola, 49 m. 45 s.
17. Baltasar Plans, Grup Montserrat, 50 m. 11 s.

Inscrits 27 - Prengueren la sortida - S'en classificaren 17.

Marxa Excursionista (Individual d'homes) classificació per equips

- 1.er Centre Excursionista, 11 punts.
- 2.on Joventut Tarrasense, 18 punts.

Salts d'alçada - Concursants, 9

1. Prudenci Soler, S. A. del Centre Excursionista 1'55 m.
2. Miquel Boada, Joventut Gimnàstica, 1'555 m.
3. J. Vancells, Joventut Gimnàstica, 1'50 m.

Salts de llargada - Concursants, 10

1. Josep Pauls, S. A. del Centre Excursionista, 5'91 m.
2. Prudenci Soler, S. A. del Centre Excursionista, 5'75 m.
3. Vicens Fraga, S. A. del Centre Excursionista, 5'75 m.

Nota.—Al desfer-se l'empat pel segon lloc, en Prudenci Soler es classificà primer, saltant 6'08 metres.

Salts amb perxa - Concursants 5

1. Llorenç Feiner, Joventut Gimnàstica, 2'90 m.
2. Constantí Utiel, S. A. del Centre Excursionista, 1'85 m.
3. Vicens Fraga, S. A. del Centre Excursionista, 1'80 m.

Ascensió a la corda - Concursants 6

1. Francesc Martí, Joventut Gimnàstica, 2 m. 27 s.
2. Francesc Reimbau, Joventut Gimnàstica, 2 m. 8. s.

Lluita a la corda

Dels 8 equips que's presentaren, es disputaren les finals la Joventut Gimnàstica i el Grup Montserrat, quedant vencedors els primers.

60 metres llisos - Concursants 11

1. Josep Pauls, S. A. del Centre Excursionista, 7 1½.
2. Vicens Fraga, S. A. del Centre Excursionista.
3. Constantí Utiel, S. A. del Centre Excursionista.
4. Francesc Aligué, S. A. del Centre Excursionista.

Salts a corda per senyoretes - Concursants 21

1. Paulina Anglada, Joventut Terrasense.
2. Paquita Font, Fraternitat Republicana.
3. Mercè Roig, Centre Excursionista.
4. Mercè Tort, Centre Excursionista.

Combinacions saltant a corda

Es presentà a concurs un sol grup compost de 8 senyoretes pertanyents al Grup Montserrat, exhibint una bella combinació.

Concurs de rams, de plantes i flors silvestres

Es presentaren a concurs, 30 rams. El Jurat fent-se càrrec de la molta igualtat dels mateixos decidí premiar tots com a primers, els quatre rams que es destacaren més i que són els següents:

Ram núm. 8 presentat per Na Paquita Tort.

Ram núm. 3 presentat per Na Teresa Pauls.

Ram núm. 25 presentat per Na Maria Aymerich.

Ram núm. 17

Ademés, es concedí un accésit igual als 6 rams que per llur composició es destacaren dels restants i que son els següents:

Ram núm. 21 presentat per Na Victoria Fustagueres.

Ram núm. 11 presentat per Na Teresa Tort.

Ram núm. 1 presentat per Na Nadal Font.

Ram núm. 26 presentat per Na Roser Busqué.

Ram núm. 15 presentat per Na Dolors Condal.

Ram núm. 20

Festa literària

Es llegí el veredicté emés pel Jurat d'aquest concurs en el qual es presentaren 20 treballs, 12 dels quals son de autors joves menors de 15 anys, resultant premiats: la composició en prosa que duu per títol «L'home deu estar sempre amb la Natura» i per lema «Llaor a la Natura» i altre composició també en prosa, que té per títol «L'avi de Montagut» distingint-se aquest amb el premi especial per als menors de 15 anys. L'autor del primer treball és N'Esteve Moreno i del segon En Domènec Armengol.

CRONICA

EXCURSIONS PETES.—Dia 22 Març.—Es porta a cap l'excursió a les Pedritxes, les Foradades, Torrota de l'Obac, Font de la Portella i Obac; assistint-hi nombrosos socis.

Dia 29.—Una quincena de socis assistí a l'excursió a les fàbriques de la firma «Cementos y Cales Freixa S. A.» de Els Monjos.

Dia 5 d'Abril.—Es féu una interessant exploració al fons de l'Avenc del Daví, baixant-hi 29 socis.

Dies 5 al 12 d'Abril.—Quatre socis companys feren la excelent excursió a Saragossa i Madrid, visitant les principals bel·leses de les dues ciutats.

Dies 12 i 13.—Es feu a la Vall de Nùria el tradicional concurs de skis, reservat als socis d'aquest Centre, assistint-n'hi uns quinze.

També aquests mateixos dies es feu l'anunciada excursió al Montseny, a la que varen assistir uns deu socis.

El dia 19 es feu la primera exploració a un avenc situat a la vessant Nord del Turó de Montcau, a la que assistiren 27 socis; fent el camí amb camió per a poder portar els útils necessaris. No havent donat resultat satisfactori el descens a aquest avenc, que sols té uns 8 m.

els excursionistes s'encaminaren a la Masia de la Vall, i feren una caminada a la serra dels Emprius.

Dia 26 Abril.—Es feu l'anyal excursió a Montserrat amb nombrosa concurrència

Dia 3 de Maig.—Uns 18 socis assistiren a l'excursió Geològica que dirigida pel senyor Palet i Barba es portà a cap pels environs de Castellbisbal.

Des de Can Poal s'observaren els aluvions i llotades d'argila de l'antic delta del Llobregat del miocènic superior—èpoques Pontiesa i Sarmatiesa,—i aprep de can Elies es vegé ja la fácies de sorra's i gravers bandejats per l'oleatge. Hom baixà davant de dita masia a ponent i travessà les fondes barrancades del torrent de Pegueres i Torrent Bo, on pogueren observar-se les formacions marines del miocènic mitjà i inferior—èpoques Tortonesa, Helvenès i Burdigaliesia—recollint nombrosos fòssils. Baixant vers l'arenys del riu Llobregat el senyor Palet féu observar la formació lacustre inferior de la època Aquitaniésa—oligocènic superior,—recollint diversos exemplars de guix cristallí.

Dia 10 de Maig.—Amb la nombrosa concurrència de 50 socis, es feu l'excursió al Prat de Llobregat, Estació Marconi, Granja La Ricarda, i Camp d'Aviació.

Dia 17.—Varis socis anaren a Caldes de Montbui.

Dia 24.—Uns 20 socis anaren a Rubí, Can Montmany, Papiol, Molins de Rei, Santa Creu d'Olorde, Vallvidrera i Les Planes.

INAUGURACIÓ DEL NOU ESTATGE.—Amb nombrosa i escollida concurrència es celebra el dia 17 d'abril la festa inaugural del nostre nou estatge, tal com teniem anunciat. El distingit geòleg En Domènec Palet i Barba, dona una interessant conferència que publiquem.

CONFERÈNCIA.—El dia primer de Maig l'ilustre novel·lista i advocat En Joan Santamaria, soci honorari d'aquesta casa, donà davant de nombrós auditori una bonica conferència sobre excursionisme.

Secció d'esports de neu i d'alta muntanya.—Els dies 11, 12 i 13 Abril passat, festes de Pasqua Florida, s'organitzà una interessant excursió a la Vall de Núria, a l'objecte de celebrar-hi un modest concurs social d'skis, i fou també la darrera sortida d'enguany per practicar els interessants esports de neu.

Per culpa del mal temps, que durà tot el dia hagué de desistir-se

de pujar al Puigmal, però les petites excursions pels bells indrets que envolten l'alta vall *pirenenca*, deixaren un bell recort als nombrosos concurrents.

—El «Grup d'acampadors» de la «Secció» continuà amb entusiasme realitzant propaganda, en pro de l'utilitat de l'ús dels campaments agermanats amb l'excursionisme, i a aquest fi, ha organitzat un curset de converses, per a posar de manifest els aventatges que çò reporta. La Directiva del Centre, interessant-se vivament per aquesta idea, li cedí la Sala d'actes per a donar-hi les esmentades converses.

El 8 de Maig, el consoci En I. Suana i Picanyol, obri el curset de converses, parlant sobre el tema: «Excursions i campaments». Féu una interessant relació, dels nombrosos aspectes dels campaments en la vida de l'home, en els caires d'utilitat, de treball, científica i esportiva; i dels campaments imprescindibles en les conquestes dels grans cims. Resenya també interessants excursions per ell realitzades als Pireneus i a altres indrets de Catalunya, a base de campaments lleugers, i finalment parlà de l'influència de la pràctica del «camping» en la psicologia del excursionista. Fou un èxit esclatant per a la Secció, i que ha servit, per animar, a seguir amb més dalit que mai, la tasca començada.

A mida que es vagin organitzant noves converses, seran anunciades oportunament per la premsa local; i a la post d'anuncis del Centre.

—Amb motiu de la «festa de Germanor a l'Obac», el grup d'acampadors, convidà al «Camping Club» de Catalunya i en amical companyonia, els dies, 16 i 17 de maig s'establí un campament, prop de la casa de l'Obac, i compost de 6 tendes. Es donaren detalls i explicacions a tothom que s'hi interessava i per cert que foren en bon nombre.

—Per les festes de segona Pasqua, la Secció organitzà una excursió a la Serra del Cadí. En altre nombre d'Arxiu ressenyarém tant interessant travessa pirenenca.

—AVIS: El 30 de Juny a dos quarts de deu de la vetlla en el estatge social tindrà lloc la reunió general ordinària de la «Secció» per llegir la memòria, aprovació de l'estat de comptes, canvi de Junta i demés proposicions que tinguin a bé presentar els senyors socis.

ANUNCI D'EXCURSIONS

DIA 7 DE JUNY

**Excursió a l'Obac, Font de la Portella, Vaquerisses,
Can Còdol i estació d'Olesa**

Sortida a les 5 matí.—Inscripció, divendres dia 5.—Vocal, Joan Borràs.

DIA 14

Excursió a Caldes de Montbull

Vocal, Evarist Rigol

NOTA.—Aquesta excursió és la que corresponia al dia 17 de maig passat, i que fou sospesa amb motiu de la Diada de Germanor.

DIA 21

Excursió a Castelldefels

Pressupost 6 pessetes.—Detalls al dia de l'inscripció,

DIES 27, 28 i 29

Excursió organitzada per la secció d'Esports de neu i alta muntanya a base de campaments, voltant el Montserrat.—Inscripció i detalls dia 26.

DIA 28

Excursió a La Flor de Maig

Sortida a les 6 matí.—Retorn per Montcada.—Pressupost, 3 pessetes.—Inscripció, dia 26.—Vocal, Francesc Aligué.

DIA 12 JULIOL

Excursió a Can Bonvilà, Font de Can Massagué i riu Ripoll

Retorn per Sabadell.—Inscripció, dia 10.—Sortida a les 5 matí.—Vocal, Domènec Rocabert.

DIA 19

Excursió a Olesa, Monistrol i Font dels Monjos de Montserrat

Sortida a les 7 matí pel Nort.—Pressupost, 3 ptes.—Inscripció dia 17.—Vocal, Miquel Carantela.

DIES 24, 25 i 26

Excursió al Montseny a base de campaments, Sant Celoni, Campins, Turó de l'home, Agudes, Santa Fé, Sant Marçal,

Poble del Montseny i Palautordera

Inscripció, dimarts dia 21.—Pressupost 15 ptes.—Detalls al vocal Joan Font.

FÀBRICA

DE

TEULES

TEULES

PLANES

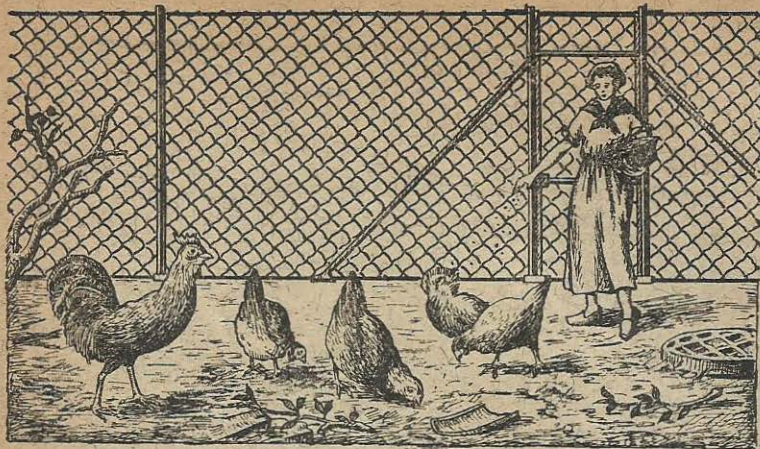
tipus Marsella, marca

Segués, Donaden i C.^a

DESPATX: Font-vella, 1
Teléfon, 6137

FABRICA: Sant Marian, 193
Teléfon, 6085. - TERRASSA

Garantim la resistència i color vermell

Sommiers, Enrei-
xats de Filferro i
Mobles

Reparacions de
: totes classes :

JOSEP
BLAY

Taller: Sant Antoni, 64, bis.

SANT JOAN, 7. - TERRASSA

Assegurances CAPELLA

Vida - Incendis - Marítims - Accidents, etc.

DESPATX: SANT LEOPOLD, 98. - TELÉFON, 5709

M. ABAD RIBERA

PUES I LLIÇOS PER A TEIXITS. — EXTENS ASSORTIT EN PUES
DE LLOGUER. — FILFERROS DE TOTES CLASSES. — LAMINACIÓ
EN FRET DE CÉRCOLS PER A EMBALATGES, I ALTRES INDÚSTRIES

TOPETE, 1 — TELEFON, 5774

FERRER I DURAN

PANYOS I NOVETATS.-Despatx: Sant Pere, 38.-Tel. 6350

TINTORERIA

Vda. de J. Castelló

NORD, 25

Sucursal: RUTLLA, 40

Rentats al sèc

Tenyits i planxats al vapor

GARATGE «CERVANTES»

Callar de reparacions d'automòbils.
Automòbils «Hispano-Suiza».- Agèn-
cia de BALLELL I BOFILL S. en Cta.

Francesc Devant

Cervantes, 127.-Tel. 6491.-Terrassa

Josep Macias Marimón

Grans assortits en Llaneria per a Caballer i
Senyora, còpia de la casa Claude, de París

ENFRONT AL MERCAT. — TELEFON, 6298

MOBLES BATLLES

Constructor de mobles de luxe i sen-
zills, d'encàrrec

Taller de construcció: GOLETA, 5 (RA-
VAL), enfront de la Plaça del Mercat.
TELÉFON, 6070

DESPATX: FONT-VELLA, 96

EL BARATO

Tallers i Magatzems de Mobles.-
Vendes a plaços, al comptat i major

RAMON ARTIGAS

Cremat, 17. : : : Telèfon, 6269

EXPEDICIONS A PROVÍNCIES

Fàbrica de Calçat.-Especialitat en el d'excursionista

ANTONI GIRALT

MAS ADEL, 49

TERRASSA

Camiseria Vacarisas

CAMISES PER A EXCURSIONISTA

FONT-VELLA, 4 I 6 ♦ TELEFON, 5993

MERCERIA I NOVETATS
Joan Blanch

ANTIGA CASA BENIDA

L'única casa assortida en figurins

Font-vella, 58. - Puignovell, 2. - Teléf. 6122

TERRASSA

MÁQUINA D'ESCRIURE
UNDERWOOD

Campió del món
des de fa 18 anys

F. JULIÀ FERRER

Sant Francisco, 44. - Telèfon, 6162

Cerralleria Artística. Làmpares de Ferro

de

ANTONI VIDAL

Despatx: Carrer Major, núm. 44. - Telèfon, 6337. - Taller: Rambla
d'Egara, núms. 63 i 65. - Telèfon, 6448

JOSEP VALL

Fàbrica de tubs de paper
: : de totes menes : :

VILLARROEL, 9 BARCELONA

Representant a Terrassa:

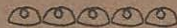
J. MACH GUTSENS

MOBLES
DE LUXO
Y TAPIS
SERIA:

FUSTE
RIANFA
BRICAB
SERRAR

Despatx:

Sant Pere, 40

Tallers:

Galileo

